

VERSLAG GOAB-KRING MIDDEN- NEDERLAND

Dit is het verslag van de regionale GOAB-kenniskring Midden Nederland die online plaatsvond op 16 maart 2021 van 10.00 – 12.00.

INHOUD

Aanmelding en opkomst	2
Programma	2
Stand van zaken 960 uur ve.....	2
PBM'er in de ve.....	3
Corona en financiën	3
Het Nationaal Programma Onderwijs.....	3
Educatieve kwaliteit in de ve.....	4
Actualiteiten	4
Save the date: diverse bijeenkomsten in april en mei	5

AANMELDING EN OPKOMST

Van de in totaal 53 gemeenten van deze kring waren op de bijeenkomst van 16 maart 2021 34 deelnemers aanwezig namens 33 gemeenten. Deze opkomst (62%) is voor deze bijeenkomst gebruikelijk. Naast de aanwezige gemeenteambtenaren waren twee kenniskringleiders van Oberon aanwezig.

PROGRAMMA

1. Welkom
2. Stand van zaken 960 uur ve
3. PBM'er in ve
4. Corona en financiën
5. Het Nationaal Programma Onderwijs
6. Educatieve Kwaliteit
7. Actualiteiten
8. Afronding

STAND VAN ZAKEN 960 UUR VE

Vanaf 1 augustus 2020 zijn gemeenten verplicht 960 uur ve aan te bieden. Net als bij de vorige kenniskring hebben wij uitgevraagd wat de stand van zaken is op dit moment. 96% van de deelnemende gemeenten heeft aanbod van 960 uur op alle locaties, terwijl dat eind vorig jaar bij de vorige kenniskring nog 72% was. Een enkele gemeente moet nog evalueren met de partijen en heeft nog geen directe vragen, successen of knelpunten te melden. De gemeenten die successen en knelpunten noemen geven naast successen – waaronder meer tijd met de kinderen en een hoog of hoger bereik – de volgende knelpunten aan:

- Afname van met name vierde dagdeel (bij 4x4 model)
- Personeelstekort
- Ruimte gebrek

Er is door 960 uur en zeker door corona ook sprake van vraaguitval, hoewel de meeste gemeenten hier niet direct antwoord op weten. De gemeenten geven aan dat de meerderheid van de peuters ook alle uren wel afnemen. Sommige specifieke doelgroepen (peuters met aanvullende zorgbehoefte, jonge peuters (jonger dan 2 jaar)) niet, of door corona is er sprake van minder uren afname. Bij zes gemeenten is er sprake geweest van extra aanbod voor peuters die door corona minder uren ve hebben kunnen afnemen, bijvoorbeeld in Nieuwegein in de vorm van een zomerschool. Ook hebben aanbieders veel aandacht gegeven aan contact met en materialen voor thuis. Ook hebben aanbieders veel aandacht gegeven aan contact met en materialen voor thuis en op andere manier ouders betrekken (via kaartjes/online etc).

Vragen die nog leven rondom 960 uur ve gaan vooral over het aanbod in kleine kernen of op kleine locaties. Een van de voorbeelden van de gemeente Bunnik is om locaties te subsidiëren met een locatiesubsidie, dus niet (alleen) geld volgt kind. In Wageningen wordt op basis van facturen betaald (zonder subsidie); ook in West Maas en Waal werken ze met inkoop en facturering (en dus niet met subsidie). Er is gevraagd of een deel van de 960 uur in onderwijssetting mag plaatsvinden, zoals de wenoctenden vlak voor 4^e verjaardag. De kenniskringleiders melden dat dit niet is toegestaan: 960 uur ve moet in een kinderopvangsetting plaatsvinden (zie ook het [besluit](#) basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie, artikel 6).

PBM'ER IN DE VE

Vanaf 1 januari 2022 moet er een pedagogisch beleidsmedewerker (pbm) verbonden zijn aan de ve. De pbm'er in de ve moet 10 uur per doelgroepkind per locatie per jaar inzetbaar zijn. Ook al is de norm gebaseerd op uren per kind, het gaat hierbij niet om uren gericht op coaching of begeleiding van een individueel ve-kind maar om uren inzet om de kwaliteit van de ve te verhogen. Deze uren zijn overigens aanvullend aan de uren van de pbm'er in de kinderopvang die er vanuit de wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang (IKK) sinds 2019 is (norm = 50 uur per kindcentrum aan beleidstaken en 10 uur per fte per jaar aan coaching). De opleidingseisen voor de pbm'er in de ve zijn wel gelijkgesteld aan die van de pbm'er in de kinderopvang. Een overzicht van de opleidingseisen is [hier](#) te vinden.

Gemeenten krijgen hier (sinds 2019) al middelen voor in de specifieke OAB-uitkering. Over de inzet (vorm en organisatie) van de pbm'er kunnen gemeenten in overleg met de aanbieders. Voor de aanbieders volgen op 29 en 31 maart [bijeenkomsten](#) hierover en is er onlangs een [handreiking](#) verschenen specifiek voor de aanbieders. Voor gemeenten is er ook een [handreiking](#) over de invoering van de pbm'er in de ve.

In deze kring is of gaat 67% van de gemeenten aan de gang met de invoering van de pbm'er. 19% heeft al een pbm'er in de ve, tegen 13% tijdens de vorige kenniskring. Vragen die nog leven gaan vooral over de financiering van de pbm'er (per uur of per kind, de hoogte, toereikendheid van GOAB-middelen) maar ook over de peildatum. Werk je als gemeente met een gemiddeld aantal kinderen per jaar die je bekostigt voor de norm of met een peildatum? De GGD hanteert 1 januari van het lopend jaar als peildatum voor de berekening van het aantal normuren dat moeten worden ingezet. Gemeenten kunnen een andere peildatum kiezen voor het vaststellen van de subsidie voor de pbm'er in de ve. Wat betreft de financiering vertelt de gemeente Krimpenerwaard dat zij het gemiddeld uurloon van € 40 hanteren in de berekeningen van de subsidie voor de pbm'er in de ve.

CORONA EN FINANCIËN

Gemeenten ontvangen binnenkort middelen voor de compensatie van ouderbijdragen tijdens de tweede lockdown (december 2020 -februari 2021) voor ouders zonder recht op kinderopvangtoeslag. De grondslag is dezelfde als vorige keer en de middelen worden wederom toegevoegd aan de decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorzieningen. Dit is o.a. gemeld in de [gemeentenieuwsbrief](#) van het ministerie van SZW (zie onderdeel 13).

Uit de rondvraag blijkt dat een aantal gemeenten ook al afspraken hebben met aanbieders over de verantwoording ve 2020. In 2020 was er door de eerste lockdown sprake van minder afname van ve; door de sluiting en ook doordat ouders in sommige gevallen langer wegbleven uit angst. De gemeenten hebben met de accountant en/of aanbieders afspraken gemaakt. Het komt veelal neer op niet korten van de subsidie. In een enkele gemeente is er afgesproken dat de uren- en kind aantallen van 1 maart 2020 geldt als aantallen voor de gesloten maanden (maart, april, mei 2020).

HET NATIONAAL PROGRAMMA ONDERWIJS

In februari heeft het demissionair Kabinet het [Nationaal Programma Onderwijs](#) (NPO) aangekondigd als instrument om achterstanden door corona in te lopen. Voor het NPO is € 8,5 miljard vrijgemaakt en krijgen scholen – van voorschool tot hoger onderwijs – middelen om in te zetten om achterstanden terug te dringen. Scholen moeten hiervoor een scan van achterstanden maken en een schoolplan opstellen waarin is beschreven

wat zij gaan doen. De scan en het plan moeten de scholen delen met gemeenten. Daarnaast moeten scholen kiezen uit een keuzemenu of lijst met effectieve interventies voor onderwijsachterstandsbestrijding; deze lijst wordt in april bekend gemaakt.

Ook voor gemeenten is een rol weggelegd. Bijvoorbeeld om te signaleren dat er in een bepaalde wijk achterstanden zijn opgelopen, maar ook om witte vlekken in het aanbod op te vullen. Dit door partijen te verbinden en aanvullend aanbod te financieren. Voorbeelden hiervan kunnen zijn verlengde schooldagen, gratis huiswerkbegeleiding en bijlessen, sport en cultuur, zomer- en weekendscholen, loopbaanbegeleiding, aanbod in samenwerking met bibliotheken en coaching en tutoring van leerlingen.

EDUCATIEVE KWALITEIT IN DE VE

Om de kwaliteit van ve te verhogen en daarmee de resultaten is inzet op educatieve kwaliteit van belang. Uit onderzoek ([Landelijke Monitor Kwaliteit Kinderopvang](#)) blijkt dat de educatieve kwaliteit van de kinder- en peuteropvang langzaam lijkt te stijgen maar dat er nog ruimte voor verbetering is. Bij de peuteropvang is er vaak sprake van een hogere kwaliteit dan bij andere vormen van opvang.

Educatieve kwaliteit gaat om de taalstimulering, het stimuleren van leren en van de nieuwsgierigheid van kinderen. Uit hetzelfde onderzoek blijkt dat in het vrije spel en eet- en drinkmomenten de educatieve kwaliteit lager is dan bij kringgesprekken of voorlezen. Er is dus ook in specifieke activiteiten nog winst te behalen.

Gemeenten kunnen hierbij aanbieders ondersteunen, onder andere door met aanbieders na te denken en gesprekken te voeren over kwaliteit. Bijvoorbeeld ook over de rol van de pbm'er in de ve bij het verbeteren van educatieve kwaliteit. Maar gemeenten kunnen ook de educatieve kwaliteit laten meten of hierover afspraken opnemen in het gemeentelijk kwaliteitsbeleid.

In de [handreiking Educatieve kwaliteit](#) staat meer over de rol van gemeenten bij het stimuleren van de educatieve kwaliteit.

ACTUALITEITEN

Onderzoeken en data

- In het Dashboard van de Gelijke Kansen Alliantie staat informatie die ook voor gemeenten nuttig kan zijn (o.a. met informatie over onder advisering VO). Via www.gelijke-kansen.nl of via de regio-coördinator GKA zijn inlogcodes op te vragen. De regio-coördinatoren zijn via de website te vinden.
- Naar aanleiding van signalen over minder indicaties tijdens corona is TNO op dit moment onderzoek aan het uitvoeren bij de jeugdgezondheidszorg. De uitkomst van het onderzoek wordt Q2 2021 verwacht.
- In de zomer van 2021 wordt een rapportage van de Onderwijsinspectie verwacht over structureel toezicht. Dit is een vervolg op een [eerder onderzoek](#) naar verbetering van het toezicht op ve.

Harmonisatie en ve

- Bij de volgende kenniskring in mei sluit ook het ministerie van SZW om de effecten van de harmonisatie op ve te bespreken. Ook de Asschermiddelen komen aan bod.

Kwalificaties ve en handhaving

- Per 01-02-2021 zijn de kwalificatiemogelijkheden voor pm'ers in de ve uitgebreid ihkv snellere instroom. Dit om de krapte op de arbeidsmarkt wat te verlichten.

- De huidige diploma's laten nog niet of niet altijd duidelijk zien of een pm'er bevoegd is voor ve. Er wordt onderzocht of de diploma's aantoonbaar en eenduidig de geschiktheid voor ve kunnen gaan tonen. Gemeenten krijgen hier mogelijk mee te maken vanuit handavingsadviezen van de GGD.
- Er is een discussie gekomen over de verplichting van 960 uur voor niet-doelgroepkinderen. Het besluit 960 uur stelt dit niet duidelijk volgens een van de GGD'en. Vanuit het Rijk is er nu een schriftelijke toelichting gekomen richting GGD Ghor dat 960 uur enkel geldt voor voorschoolse educatie en voor doelgroepkinderen. Mocht hier een specifieke richtlijn voor komen, dan melden wij dat.

Algemeen

- Aanbesteding GOAB-ondersteuningstraject loopt. Op 19 mei start het nieuwe ondersteuningstraject; wie dit gaat uitvoeren wordt in de loop van april/begin mei bekend.

SAVE THE DATE: DIVERSE BIJENKOMSTEN IN APRIL EN MEI

De volgende kenniskring voor regio Midden vindt plaats op dinsdag 11 mei 2021 van 10.00 uur tot 12.00 uur. Wij gaan er van uit dat deze bijeenkomst wederom digitaal zal zijn. Voorafgaand sturen wij de agenda en stukken toe naar alle GOAB-contactpersonen van gemeenten in regio Midden. Aanmelden kan via aketelaar@oberon.eu. Ook het doorgeven van nieuwe contactpersonen GOAB kan bij Anne.

Naast deze kenniskring vinden de volgende maand nog een aantal andere bijeenkomsten vanuit het ondersteuningstraject plaats:

- Ouderbetrokkenheid: 1 april
- OAB in het onderwijs: 8 april
- Segregatie: 20 april

Aanmelding kan via www.goab.eu (onder actueel/agenda). En er verschijnen de komende weken nog een aantal brochures:

- Handreiking GOAB financiën (met aangepaste links naar meest recente SISA)
- Brochure GOAB monitor
- Brochure OAB in het onderwijs
- Handreiking activiteiten 0 tot 2,5 jarigen
- Praktijkbeschrijving pbm'er in de ve

Houd de website www.goab.eu in de gaten voor deze handreikingen.